

Valentin
Cundrič

Rosikonj

(Pesnitev)

Matere sprejemajo naša odlikovanja. In sosedje tolažijo naše žene. Iz zarok, ljubezni, smrti nas rosikonj izganja po potih, ki samo iz njega in vanj drže. Rosikonj? Najprej ga ni, potem kot sapa živega in mrtvega med nas zaveje. Ko se te dotakne njegova kažipotna šapa, se tvoja notranjost do solz in za dva nasmeje. Za dva? Za dva, ki (jedla sta od lihega ter sodega in postala sta vergrad. Jedla sta od ponedeljkevega, in postala sta vergrad. Vergrad, oj

vergrad! Ne bom te šel iskat. Ogovarjata drug drugega! Tvoje telo je iz enega bisera, dva angela te držita pokonci, da se ne zrušiš v prgišču soli. Rešen si, vsi smo tvoji. Ob tej uri si iz mesa. Dve roki sta te podprli, da ne omahneš v prepade, ki zanihani so se odprli . . . In postala sta vergrad. Vergrad, oj vergrad! Ne glej me iz pozlat.)

Po deželi hodi Ioil, govejega žrebiča za uzdo vodi. Kot da ni iz prsti in diha, v vetru rožasta njegova glava niha. Pravijo, da mora biti rojen, da bi za nas ihtel, vendar gorje ljubimcu, ki ga je spočel. Po deželi hodi Beter, govejega žrebiča za uzdo vodi. Ta zelo je pozabljiv in še ne ve, s kom hodi in kam gre. Rasto nohti iz stvari, katerih se dotika. Tako stvari jemljejo zase od njegovega lika. Ioil pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Ioil, in z njimi je. Če se to razve! V deželi črke raste čudovito Steblo, — zatorej plešem bos z mareličnimi tedni; v črki Daleth goli z njimi zaplešejo vsi — lovci, plen skoz smrt, ki so je vredni. O, smrt, obešena v precep prsti!

Beter pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Beter, in z njimi je. Le kdo to sme! V deželi črke točita se med in mleko. Zatorej lovili smo prikonje njega dni, goveje konje, ki so le privid. V črki My, Mo zdaj plešem tu na robu, ki taji, da rosikonj je v gori skrit!

Rosikonj po svetu hodi z našimi zagrobnimi nogami. Kažipotna tišinska dlan je v njem, iz drugega sveta. Tiho, tiho. Njegovo glavo dvigaš kvišku v jami. Roka. Ponoči pride. Zjutraj odide. Pride tkat. Kot bi se nam hotel iztrgati iz spola in iz rok, ker misli, da levi del njega se v desnem pase, zaprt med stene iz blata ali modrine praska v vrata popke razpok. Kar je zavlačevanje resnice. Saj gleda le sebe in nase. Iz dveh? Iz dveh, ki (jedla sta od senčnega in lučnega, in sta postala lecijan. Jedla sta od sredinega, in sta postala lecijan, oj lecijan! Gorenca moja dan na dan. Ogovarjata drug drugega: Marsikdo izkoreninjen kot ognušen bo iz tebe. A komur klanjaš se z obličjem, se mu do zemlje. Pa naš jok ni krut. Naše je veselje kruto, ko kot pojoče rese padamo v tvojo lingamkupo . . . In sta postala lecijan. Lecijan, oj lecijan! Gorenca dan na dan.)

Po deželi hodi Sihoraroh in govejega žrebiča za uzdo vodi. Ptice selivke počivajo v njem. Prenoč'vat tudi jaz vanj grem. V zadrgi mesa njegovega, glej: to je moje telo. Nešteto jih tako bo skozenj šlo. Po deželi hodi Totar in govejega žrebiča za uzdo vodi. Ptica pivka plete gnezdo v njem. Kako naj vanj se sam zaprem? Nekoč bo, že jutri, podkovana sirena. Njegova pesem zgoraj glina in v temeljih lesena. Sihoraroh pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Sihoraroh, in z njimi je. Vse poletje se goste. V deželi črke prva zvezda otemni, zatorej med grčavim vejevjem dni ničesar ne pripognem ne odlomim. V črki Kaf ročaj marelic v soncu se blešči. Kot jok in smeh v drevesu se udomim.

Totar pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Totar, in z njimi je. Zato tako slove. V deželi črke spoznamo, da smo goli. Zatorej še včeraj bil sem iz srobota in sem nihal v vetru bel. V črki Aleph zdaj plešem kakor vozal pota.

Rosikonj svoj polet upogiba v gosje pero, svojo usodo v nevidno črnilo topi. Z Ioil, z Beter zamaknjen zre v nebo, z Alijaj in Omenenemo nadaljuje dosmrtno poti. S Sihoraroh, s Totar zdrobtini mirno noč. Z Mnijanin in Anijajin gre po sledovih lastnih drobtin. In še s kobilo Opapoiolo je v paru navzoč in za opaži sveta nas straši kot spomin. Spomin na dva? Na dva, ki (jedla sta od spanja in od sanj, in sta postala velenduh. Jedla sta od torkovega, in sta postala velenduh. Velenduh, oj velenduh! Ne bodi mi za kruh. Ogovarjata drug drugega: V tebi spimo in zorimo. V tebi, Lot in Lotos, vsi. Iz tebe brizgamo, se točimo v globoki, shodni Nil. Ob tej uri si bolj obet kot dan. Drugič bolj čas kot duša. Ob tej uri jok in ne noč. Drugič spet duh in ne ura . . . In sta postala velenduh. Velenduh, oj velenduh! Ne bodi mi za kruh.)

Po deželi hodi Alijaj, govejega žrebiča za uzdo vodi. Ta zelo je lep in se gleda v zrcalo, ki je trnbeseda. Lasje štrlijo iz stvari, ki jih pokrije, in dlaka iz strani neba, v katere se ovije. Po deželi hodi Omenenemo in govejega žrebiča za uzdo vodi. Zida ga, zida termit želja, da rase senčnat od zemlje, do neba. Nos štrli iz navzočih, ki ga ovohavajo. Zelo redki ga preplavajo. Pravi Alijaj, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Alijaj, in z njimi je. Za roke se drže. V deželi največja korenini skala, zatorej vesolja pečine so vse bolj bele. In razmikajo se v primaknjeno votlino. V črki Sigma sem studenec. Dež, ki so ga želele. Navzgor snežim, na rodno celino! Omenenemo pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Omenenemo, in z njimi je. Umiva jim noge. V deželi črke je končana prva vojna. Zatorej nekdo naj skuje sulico, da z njo odpre mi srčno stran. V črki Rho, Reš naj kis in smola stresata drevo, ki me pospremi še bolj stran!

Med plavutonogim drevjem, pod kôsteno goró v razvratu maka in plevela, ko so rane predelne lovor, ki med zaprisegami drhti, rosikonj iz ust obzidne krike siplje. Ob ognjišču, bolj piten od zelišč in krvi, sloni in plameni, kot vselej, proti tlom, ki so se naihtela. Ko cepetava duša v grobu boli mrliča v drobu, ko v deveto vas, v deveti čas veslajo mrtveci brez nas, dirja rosikonj, njegove sledi so jezera, ki več jih ni; in tudi če nočemo, mi smo njegov poključki obraz. In dva? Dva, ki (od pravičnega in obsojenega jedla sta, in sta postala rosopas. Jedla sta od četrkovega, in sta postala rosopas. Rosopas, oj rosopas! Ne boš mi za okras. Ogovarjata drug drugega: Spomni se me, ko prideš. Spomni se me, ko boš. Dobro je, da si tukaj. In ne samo ondod. Nočem se izmotati iz tebe. S tabo hočem se igrati. Nad tabo imam veselje za zapahnjenimi vrati . . . In sta postala rosopas. Rosopas, oj rosopas! Dopustitev in ukaz.)

Mnijanin po deželi hodi in govejega žrebiča za uzdo vodi. Me sreča in hrza: » Ti si v meni že spal. Vendar se ne spomnim, kdaj si od mrtvih vstal.« O, zdaj pomnim, zdaj dobro vem, on se na drugem svetu nadaljuje, kot skrivni kažipot ljudem. Anijajin po deželi hodi in govejega žrebiča za uzdo vodi. Nihče ne more reči, koliko je star. Skozenj vidiš kraje tuje, svoj izgubljeni par. Bogu ni nikdar dovolj potoženo, kako je njegovo nedolžno veselje ogroženo.

Mnijanin pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Sprejema mrtve Mnijanin, in z njimi je. In v njo se pretope. V deželi črke pastirski angel nas obišče, zatorej vse sem dvignil od upadlih lic in sem poljubil in posvojil. S kom vse sem tekkel v črki Gamba ali hodil vštric, in koga vse podvojil sem, potrojil.

Anijajin pravi, naj njen fant obleče čisto nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Anijajin, in z njim je. Da prežive. V deželi črke vetrovi samci plešejo, zatorej plešem, da pripaberkujem milost grčavih strani neba, da me priznajo. Da odkrijem v črki Theta razlog za to lahnokrilost, ki vanjo zadnje ure me pehajo.

Liho sodega v glasu rosikonja v nevidno krmno dlan prelijem, v mutca ran. Vendar beseda sodega pri vergradovi mizi od tisočih ostala bo izbrana in med nami prebivala bo kot misel lihega, kot čut lihega in sodega. Pa ne da krmna roka, zagrobna, iz drugega sveta, za blisk in grom te zapelja?

Spanje sanj v glasu rosikonja v nevidno krmno dlan nameljem, v zagrobni panj. Vendar beseda sanj pri velenduhovih nogah od stotih ostala bo izbrana in med nami prebivala bo kot misel spanja, kot čut spečega in sanjajočega. Pa ne da krmna roka, ki je bolj popek rok, hkrati napne neviden lok? Senčno lučnega v glasu rosikonja v nevidno krmno dlan natrgam, v biserdan. Vendar beseda lučnega ob lecijanovem obrazu ob desetih ostala bo izbrana in med nami prebivala bo kot misel senčnega, kot čut senčnega in lučnega. Pa ne da krmna roka v pesmi trnati pevca umori? Zdaj kot enega in zdaj kot dva? Kot dva, ki (od mesečnega in sončnega jedla sta, in sta postala rabozel. Jedla sta od petkovega, in sta postala rabozel. Preslica, oj preslica! Preslica operotena. Ogovarjata drug drugega: Skozte kakor skoz piščal zemlja drugo zemljo kliče. Kraji te ne prehitvajo. Časi so tvoje ptice. Moja koža ti ni prav. In jo kot lév odlagaš. Hočeš se izmotati iz mene. Čeprav me ne zavračaš . . . In sta postala konjska preslica. Preslica, oj preslica! Preslica Pegazova.)

Opapoila po deželi hodi in govejega žrebiča za uzdo vodi. »Si bitje. Si dogodek?« Pred mojimi očmi vame kakor v kripto stopi ter me svetli. »Se kakor kača iz dneva v dan leviš?« Zakoplje staro kožo in se zapira v šmarni križ. Mnemomunda po deželi hodi in govejega žrebiča za uzdo vodi. Le njemu dano bo, da bo goveji konj postal. Videli in doživeli bomo, kako nam bo gospodoval. Stene vesolja bo čisto k sebi primaknil. Le tako se nas bo s telesom in duhom dotaknil.

Opapoila pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Opapoila, in z njimi je. In v rosikonja polete. V deželi črke goveji je hudič odvezan. Zatorej angeli zgrbljeni odrešujejo svet, ob jaslih njihovih ust smo se zbirali. V črki Beth v marelične tedne ni njihovih snežnih čet, da bi angela srca kot školjke odpirali. Mnemomunda pravi, naj njen fant obleče čist nov gvant. Iz rokopisa duše: Mrtve sprejema Mnemomunda, to je trgatev življenja, pravica, resnica. Sopemo si v lica. Na pot odpluje

prva ladja v deželi črke, zatorej za črnimi rokami bivam in stopam v spomenik. Z gomolji petja vabim, ne izzivam. V črki Ssade usoda v mojih rokah je namočen žig!

Pravično obsojenega v glasu rosikonja v nevidno krmno dlan zamesim, v skupni stan. Vendar beseda obsojenega za rosopasovim zapahom od treh ostala bo izbrana in med nami prebivala bo kot misel pravičnega, kot čut pravice in obsodbe. Pa ne da krmna roka krušno skorjo podpisuje, da spelje nas na tuje? Mesečno sončnega v glasu rosikonja v nevidno krmno dlan zajemam iz presutih sanj. Vendar beseda sončnega v rabozelinem naročju od dveh ostala bo izbrana in med nami prebivala bo kot misel mesečnega, kot čut meseca in sonca. Pa ne da krmna roka črn roženkranc prebira, in nas vanj zapira? Moje tvojega v glasu rosikonja v nevidno krmno dlan drobtinim dan na dan. Vendar beseda tvojega v rosikonjevi gomili kakor poslednja ostala bo izbrana in med nami prebivala bo kot misel mojega, kot čut mojega ter tvojega. Pa ne da krmna roka, od mrtvih vstala, nam je rosikonja pripeljala? Pripeljala v enega ali dva? V dva, ki (jedla sta od svojega in tujega, in sta postala rosikonj. Jedla sta od sobotnega, in sta postala rosikonj. Rosikonj, oj rosikonj! Prebujanje, vzgon. Ogovarjata drug drugega: Tvoje telo je iz enega bisera. Dva angela te držita pokonci, da se ne zrušiš v prgišče soli. Rešen si. Vsi smo tvoji. Vstal boš od mrtvih, v vsakomer izmed nas. In te bomo z obema rokama krotili, Lot, listnat in mahovnat! . . . In sta postala rosikonj. Rosikonj, oj rosikonj! Iz mrtvega izgon.)

Ko rosikonj in goveji konj na bojno polje odrineta, tamkaj se spoprime; in eden od obeh obležal bo krvav in kdo bi vedel to, kateri; in še, kako je prav. Brez smrti enega pa h kraju to ne gre. In brez tega zimzele-nega podatka umirajo ljudje.

Nič ni izvirnejšega kakor mrtev človek. To so večeri s svarivci (vergrad, velenduh, gorenca, rosopas in preslica in rosikonj), ki so varuhi črk Daleth, Mo, Sigma, Reš, Kaf, Aleva, Gamba, Theta, Beth in Ssade, in z Orfeji, ki so štirje: Temenski, Zatilni, Čelni, Senčni, vendar niso hkratni.